

การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและการบริจาคเงิน ของพุทธศาสนิกชนไทย : หลักฐานเชิงประจักษ์ จากพุทธศาสนิกชนชาวไทย

กิตติศักดิ์ ศรีแจ่มดี* และ พิริยะ ผลพิรุฬห์**

รับวันที่ 3 ธันวาคม 2566

ส่งแก้ไขวันที่ 10 ธันวาคม 2566

ตอบรับตีพิมพ์วันที่ 5 มกราคม 2567

บทคัดย่อ

กิจกรรมทางศาสนาและการบริจาคเงินที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและไม่เกี่ยวข้องกับศาสนาเป็นอย่างไร งานศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายถึงพฤติกรรมการทำกิจกรรมทางศาสนา รวมไปถึงการบริจาคเงินที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและไม่เกี่ยวข้องกับศาสนาของพุทธศาสนิกชนชาวไทย โดยงานศึกษานี้เลือกใช้ประเทศไทยเป็นกรณีศึกษา ข้อมูลจากการสำรวจสถานะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ จำนวน 48,613 คน มาใช้ในการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า คนที่เห็นว่าหลักคำสอนทางศาสนาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิต คนที่ใช้หลักคำสอนทางศาสนาเป็นแนวทางการแก้ปัญหาชีวิตหรือปัญหาทางด้านการงาน และคนเชื่อตามหลักศาสนา จะทำกิจกรรมทางศาสนาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสวดมนต์ การตักบาตร การฟังเทศน์ ฟังธรรม ดูรายการธรรมะ อ่านหนังสือธรรมะ การรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) การทำสมาธิ รวมไปถึงการบริจาคเงินที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและไม่เกี่ยวข้องกับศาสนา มากกว่าคนที่ไม่แน่ใจว่าหลักคำสอนทางศาสนาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิต รวมไปถึงคนที่ไม่มีปัญหาชีวิตหรือปัญหาการงาน และคนที่ไม่เชื่อตามหลักศาสนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: กิจกรรมทางศาสนา, การทำบุญ, การบริจาคเงิน, ศาสนาพุทธ, ประเทศไทย

* นักวิจัยอิสระ 255 ซ.รามคำแหง 54 แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กทม. 10240 Email: k.srijamdee@gmail.com

** รองศาสตราจารย์ - คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ถนนเสรีไทย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กทม. 10240 Email: email: pholphir@hotmail.com

Participation in religious activities and donations of Thai Buddhists: Empirical evidence from Thai Buddhists.

Kitisak Srijamdee* and Piriya Pholphirul**

Received December 3, 2023

Revised December 10, 2023

Accepted January 5, 2024

Abstract

Religious activities and donations related to religious and non-religious activities? This study aims to provide insights into the religious behaviors of Thai Buddhists, specifically their participation in religious activities and donations related to religious and non-religious causes. The study focused on data collected from a survey of 48,613 individuals conducted by the National Statistical Office in 2018 and used Thailand as a case study. Results showed that individuals who view religion as essential to their daily lives, those who use religious principles to guide their decision-making, and those who follow religious teachings tend to engage in more religious activities such as praying, giving alms to monks, listening to sermons or watching dhamma programs, reading dhamma books, observing the five precepts, and practicing meditation. Additionally, these individuals also tend to donate more to religious and non-religious causes, compared to those who do not consider religion necessary in their lives or do not follow religious principles. The statistical significance of these findings suggests that religious beliefs and practices significantly impact individual behavior in Thailand.

Keywords: Religious Activities, Merit, Donations, Buddhism, Thailand

* Freelance Researcher - 255 Ramkamhaeng 54, Huamak, Bangkapi, Bangkok, Thailand - Email: k.srijamdee@gmail.com

** Professor - Center of Development Economics Studies, Graduate School of Development Economics, National Institute of Development Administration, Klong-Chan, Bangkapi, Bangkok, Thailand - Email: k.srijamdee@gmail.com

1. บทนำ (Introduction)

ความเชื่อ หรือสิ่งที่มองไม่เห็นเป็นสิ่งที่มนุษย์เชื่อถือ รวมไปถึงการให้ความเคารพ ศรัทธา แม้บางครั้งในทางวิทยาศาสตร์ก็ยังหาคำตอบกับสิ่งที่มองไม่เห็น หรือยังไม่สามารถหาคำตอบได้ว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นได้อย่างไร มีเหตุและผลอย่างไร แต่มนุษย์ก็เชื่อและปฏิบัติตามต่อกันมา จากรุ่นสู่รุ่น จากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีคำสอน หลักปฏิบัติ พิธีกรรมต่าง ๆ ที่สืบทอดกันมาเรื่อย ๆ ซึ่งความเชื่อ หลักคำสอน หรือพิธีกรรมเหล่านี้ ถูกเรียกว่าศาสนา

ในปัจจุบันนี้ มีศาสนาต่าง ๆ มากมาย เช่น ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ศาสนาฮินดู และศาสนาพุทธ โดยในปี พ.ศ. 2562 มีผู้นับถือศาสนาคริสต์ประมาณ 2,382,750,000 คน (ร้อยละ 31.1 ของประชากรทั้งหมด) นับถือศาสนาอิสลามประมาณ 1,907,110,000 คน (ร้อยละ 24.9 ของประชากรทั้งหมด) นับถือศาสนาฮินดูประมาณ 1,161,440,000 คน (ร้อยละ 15.2 ของประชากรทั้งหมด) และมีผู้นับถือศาสนาพุทธประมาณ 506,990,000 (ร้อยละ 6.6 ของประชากรทั้งหมด) นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ไม่นับถือศาสนาอีกประมาณ 1,193,750,000 คน (ร้อยละ 15.6 ของประชากรทั้งหมด) (Pew Research Center)

อย่างไรก็ดี ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ศาสนาฮินดู และศาสนาพุทธ มีคำสอน หลักปฏิบัติ พิธีกรรม หรือกิจกรรมทางศาสนา รวมไปถึงกิจกรรมและการทำบุญที่แตกต่างกันออกไป ทั้งหมดล้วนขึ้นอยู่กับเชื่อของศาสนานั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ McCleary (2007) โดย McCleary กล่าวว่าศาสนาที่มีคนนับถือมากที่สุดในโลก ไม่ว่าจะเป็น ศาสนาคริสต์ (นิกายโรมันคาทอลิกและนิกายโปรเตสแตนต์) ศาสนาอิสลาม ศาสนาฮินดู และศาสนาพุทธ มีหลักคำสอน และกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการทำบุญที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับความเชื่อของแต่ละศาสนานั้น ๆ นอกจากนี้ งานศึกษาของ Daniel, Choi, and Fisher (2016) กล่าวว่าลักษณะของศาสนาส่งผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในด้านของการบริจาคหรือการทำบุญด้วย โดยผลการศึกษาพบว่าศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ จะมีแนวโน้มในการบริจาคของให้สังคมเพิ่มขึ้น แต่ศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก จะมีแนวโน้มในการบริจาคของให้สังคมน้อยลง

ดังนั้นงานศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงกิจกรรมและการทำบุญทางศาสนา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างของประเทศไทยเป็นกรณีศึกษา โดยงานศึกษานี้ได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน โดยในส่วนที่ 2 จะเป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมและการทำบุญทางศาสนา ในส่วนที่ 3 จะเป็นการแนะนำข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาถึงกิจกรรมและการทำบุญทางศาสนาของพุทธศาสนิกชนไทย โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเบื้องต้นก่อน และต่อด้วยส่วนที่ 4 ซึ่งจะเป็นการประมาณการแบบจำลองทางเศรษฐมิติเพื่อศึกษาถึงกิจกรรมและการทำบุญทางศาสนาของพุทธศาสนิกชนไทย โดยควบคุมตัวแปรในมิติต่าง ๆ

2. ทบทวนวรรณกรรม (literature review)

Degasperi and Mainardes (2017) กล่าวว่าปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการบริจาคเงินของแต่ละคนขึ้นอยู่กับความไว้วางใจ รางวัล อิทธิพลของความเป็นผู้นำ ลักษณะขององค์กร อิทธิพลของสภาพแวดล้อม, ประโยชน์ส่วนบุคคล, ลักษณะของผลประโยชน์และผลประโยชน์ในอนาคต นอกจากนี้ Degasperi and Mainardes ยังกล่าวว่าปัจจัยภายนอกที่กล่าวมาข้างต้นอาจกลายเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการปรับปรุง การจัดการองค์กรการกุศลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกำหนดแคมเปญหรือกลยุทธ์ทางการตลาดอื่น ๆ เพื่อดึงดูดผู้บริจาครายใหม่และระดมทุนในการบริจาค

นอกจากนี้ Iannaccone (1998) ได้กล่าวว่า รายรับของครอบครัวส่งผลเพียงเล็กน้อยต่อการเข้าโบสถ์ แต่ส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่อการการบริจาคหรือการให้ นอกจากนี้ Iannaccone ยังกล่าวอีกว่า คนผิวดำจะเข้าโบสถ์มากกว่าคนผิวขาว และคนผิวดำยังจะบริจาคมากกว่าคนผิวขาวอีกด้วย ในขณะที่ Ranganathan and Henley (2008) ได้กล่าวว่าปัจจัยที่กำหนดความตั้งใจในการบริจาคเพื่อการกุศลก็คือศาสนา โดยศาสนาเป็นปัจจัยสำคัญ ในการกำหนดทัศนคติที่มีต่อการช่วยเหลือผู้อื่น ทัศนคติต่อองค์กรการกุศล และความตั้งใจในการบริจาค ซึ่งคนที่เคร่งในศาสนาจะเห็นแก่ผู้อื่น จะมีทัศนคติเชิงบวกต่อองค์กรการกุศล และจะมีความตั้งใจในเชิงบวกที่จะบริจาคให้กับองค์กรการกุศลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ Kashif and Run (2015) ที่กล่าวว่าความตั้งใจในการบริจาคเงินของชาวมุสลิมขึ้นอยู่กับทัศนคติด้วย โดยชาวมุสลิมที่มีทัศนคติเชิงบวกจะส่งผลต่อการบริจาคเงินอีกด้วย

นอกจากนี้ Zubairi and Siddiqui (2019) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริจาคหรือการทำบุญของศาสนาอิสลาม โดยแบ่งการสำรวจออกเป็นช่วงคือ 1) ช่วงก่อนเดือนรอมฎอน และ 2) ช่วงหลังเดือนรอมฎอน โดยผลการศึกษาพบว่าในช่วงเดือนรอมฎอนจะมีผู้บริจาคเงินมากกว่าช่วงที่ไม่ใช่เดือนรอมฎอน เนื่องจากในช่วงเดือนรอมฎอนจะช่วยกระตุ้นให้คนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกุศลหรือการช่วยเหลือผู้อื่น นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่าการเห็นใจผู้อื่น การเอาใจใส่ และการให้อภัยเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้บริจาคอีกด้วย อย่างไรก็ตาม คนที่นับถือศาสนาอื่นมีการบริจาคมากกว่าคนที่ไม่นับถือศาสนา (Yao, 2015)

อย่างไรก็ตาม การบริจาคอาจจะไม่ได้หมายถึงการบริจาคเงินเพียงอย่างเดียว ซึ่งงานศึกษาของ Yoon (2019) พบว่าศาสนาครีสต์ เช่นนิกายโรมันคาทอลิกและนิกายโปรเตสแตนต์มีความเต็มใจที่จะบริจาคอวัยวะในร่างกายมากกว่าคนที่นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งระดับความเชื่อในศาสนาหรือหลักคำสอนย่อมมีอิทธิพลหรือส่งผลต่อความใจที่จะบริจาคอีกด้วย

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวจะเห็นถึงพฤติกรรมต่อกิจกรรมทางศาสนาในศาสนาต่าง ๆ มีความหลากหลาย แตกต่างกันไป ของศาสนาครีสต์ และอิสลาม แต่ศาสนาพุทธนั้นยังไม่มี การศึกษามากนัก ดังนั้นงานศึกษาในส่วนต่อไปจะเป็นการใช้ข้อมูลการสำรวจสภาวะทางสังคมและ

วัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งในส่วนต่อไปจะเป็นการวิเคราะห์ถึงข้อมูลดังกล่าว

3. ข้อมูล (Data)

งานศึกษาที่ใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดยการสำรวจดังกล่าวถูกจัดทำโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) ซึ่งมีการสำรวจข้อมูลในด้านของกิจกรรมทางศาสนาที่สอดคล้องกับศาสนา รวมไปถึงการบริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางศาสนาและไม่เกี่ยวข้องกับศาสนา เป็นต้น

โดยในส่วนนี้จะเป็นการอธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูล กิจกรรมทางศาสนาพุทธ ศาสนาพุทธ รวมไปถึงการบริจาคเงิน โดยตารางที่ 1 พบว่า ข้อมูลมีเพศชายร้อยละ 46.65 ในขณะที่เพศหญิงร้อยละ 53.35 ในด้านของอายุโดยเฉลี่ยอยู่ที่ช่วงอายุ 45-54 ปี มากที่สุดถึงร้อยละ 21.13 นอกจากนี้คนที่นับถือศาสนาพุทธถึงร้อยละ 93.04 ในด้านของการศึกษาพบว่าระดับการศึกษาเฉลี่ยอยู่ที่ระดับประถมศึกษาถึงร้อยละ 58.75 ในขณะที่ด้านสถานภาพสมรส มีการสมรสถึงร้อยละ 62.71 ในด้านของอาชีพ ส่วนมากว่างงานถึงร้อยละ 32.37 ในด้านของภูมิภาคที่อาศัยพบว่าอยู่ภาคกลางมากที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 30.59 นอกจากนี้ยังอยู่ในเขตเทศบาลถึงร้อยละ 56.40 เป็นต้น

ตารางที่ 1: ลักษณะทั่วไปของข้อมูล

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	24,377	46.65
หญิง	27,878	53.35
อายุ		
15 – 24 ปี	6,511	12.46
25 – 34 ปี	6,692	12.81
35 – 44 ปี	9,099	17.41
45 – 54 ปี	11,044	21.13
55 – 64 ปี	9,701	18.56
65 ปีขึ้นไป	9,208	17.62
ศาสนา		
พุทธ	48,613	93.04
อิสลาม	3,079	5.89
คริสต์นิกายคาทอลิก	405	0.78
คริสต์นิกายอื่น ๆ	141	0.27
พราหมณ์-ฮินดู	3	0.01
ไม่มีศาสนา	7	0.01

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 1: ลักษณะทั่วไปของข้อมูล (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ไม่เคยเรียน	5,644	10.83
ประถมศึกษา	30,624	58.75
มัธยมศึกษา	9,356	17.95
ปริญญาตรีสูงกว่า	6,500	12.47
สถานภาพสมรส		
โสด	11,297	21.62
สมรส	32,765	62.71
หย่า	8,187	15.67
อาชีพ		
ทหารและข้าราชการ	1,096	2.10
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่าง ๆ	12,580	24.09
พนักงานบริการ	8,287	15.87
เกษตรกรและประมง	13,358	25.58
ว่างงาน	16,902	32.37
ภูมิภาค		
กรุงเทพมหานคร	3,211	5.64
ภาคกลาง	17,429	30.59
ภาคเหนือ	12,225	21.45
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	14,634	25.68
ภาคใต้	9,481	16.64
เขตการปกครอง		
ในเขตเทศบาล	32,137	56.40
นอกเขตเทศบาล	24,843	43.60

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย ข้อมูลจากการสำรวจสถานะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ในด้านของการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาของพุทธศาสนิกชน (ตารางที่ 2) พบว่า การสวดมนต์เฉลี่ยสวดมนต์เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนาถึงร้อยละ 62.09 เช่นเดียวกับการตักบาตรส่วนมากตักบาตรเฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนาถึงร้อยละ 81.50 รวมไปถึงการฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดุราการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะส่วนมากทำเฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนาถึงร้อยละ 74.70 ในขณะที่การรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) ส่วนมากไม่เคยรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) ถึงร้อยละ 44.77 เช่นเดียวกับการทำสมาธิ ซึ่งมีคนที่ไม่เคยทำสมาธิเลยถึงร้อยละ 55.89 ในด้านของการบรรพชา / อุปสมบท มีคนที่เคยบรรพชา / อุปสมบทเพียงร้อยละ 2.04 ซึ่งใกล้เคียงกับคนที่เคยบวชศีลจารีณ / ชีพราหมณ์ / อุบาสก / อุบาสิกา โดยคนที่เคยบวชศีลจารีณ / ชีพราหมณ์ / อุบาสก / อุบาสิกา มีเพียงร้อยละ 6.49 เป็นต้น

ตารางที่ 2: กิจกรรมทางศาสนาพุทธ

กิจกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สวดมนต์		
ไม่เคย	10,865	22.53
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	29,949	62.09
ทุกวัน	7,420	15.38
ตักบาตร		
ไม่เคย	3,919	8.08
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	39,508	81.50
ทุกวัน	5,052	10.42
ฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดูรายการธรรมะ /		
ไม่เคย	10,619	21.98
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	36,085	74.70
ทุกวัน	1,604	3.32
รักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ)		
ไม่เคย	21,450	44.77
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	21,086	44.01
ทุกวัน	5,375	11.22
ทำสมาธิ		
ไม่เคย	26,858	55.89
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	19,589	40.76
ทุกวัน	1,608	3.35
บรรพชา / อุปสมบท		
ไม่เคย	47,306	97.96
เคย	987	2.04
บวชศีลจาริณี / ซีพราหมณ์ / อุบาสก /		
ไม่เคย	45,333	93.51
เคย	3,147	6.49

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ในตารางที่ 3 พบว่าประชาชนชาวพุทธไทยที่เข้าร่วมเห็นว่า หลักคำสอนทางศาสนาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตถึงร้อยละ 97.49 ในขณะที่ เมื่อประสบปัญหาชีวิตหรือปัญหาทางด้านการงาน ได้ใช้หลักคำสอนทางศาสนาเป็นแนวทางการแก้ปัญหาเหล่านั้นเป็นบางครั้ง ถึงร้อยละ 37.26 อย่างไรก็ดี ยังพบว่ามีคนเชื่อตามหลักศาสนาถึงร้อยละ 96.50 เป็นต้น

ตารางที่ 3: ทศนคติต่อศาสนา

ทัศนคติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ท่านเห็นว่าหลักคำสอนทางศาสนาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตหรือไม่		
จำเป็น	27,039	97.49
ไม่จำเป็น	362	1.31
ไม่แน่ใจ	333	1.20
ท่านประสบปัญหาชีวิตหรือปัญหาทางด้านการงาน ได้ใช้หลักคำสอนทางศาสนาเป็นแนวทางการแก้ปัญหาเหล่านั้นมากน้อยแค่ไหน		
ทุกครั้ง	4,759	17.16
แทบทุกครั้ง	9,921	35.77
เป็นบางครั้ง	10,334	37.26
น้อยครั้งมาก	1,324	4.77
ไม่เคยใช้หลักศาสนา	307	1.11
ไม่มีปัญหาชีวิตหรือปัญหาการงาน	1,089	3.93
ท่านคิดว่าตนเองเชื่อตามหลักศาสนาในระดับใด		
ไม่เชื่อ	970	3.50
เชื่อ	26,764	96.50

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย ข้อมูลจากการสำรวจสถานะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตารางที่ 4 พบว่าในกิจกรรมทางศาสนาไม่ว่าจะเป็นการสวดมนต์ การตักบาตร การฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดุราการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะทุกวัน การรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) และการทำสมาธิทุกวัน ส่วนใหญ่แล้วเพศหญิงจะทำกิจกรรมทางศาสนาเหล่านี้มากกว่าเพศชาย ในด้านของช่วงอายุพบว่า ช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป จะทำกิจกรรมทางศาสนามากกว่าช่วงอายุกลุ่มอื่น ๆ ในขณะที่ด้านการศึกษาพบว่า คนที่ไม่ได้เรียนจะทำกิจกรรมทางศาสนามากกว่าระดับการศึกษาอื่น ๆ นอกจากนี้ คนที่หย่า มีแนวโน้มที่ทำกิจกรรมทางศาสนาเหล่านี้มากกว่าสถานภาพสมรสอื่น ๆ อย่างไรก็ตามในด้านของอาชีพพบว่า คนที่ว่างงานจะทำกิจกรรมทางศาสนามากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ อีกด้วย

นอกจากนี้ ยังพบว่าคนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครจะมีการสวดมนต์ และการทำสมาธิทุกวันมากกว่าคนที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคอื่น ๆ ในขณะที่คนที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะตักบาตร และการฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดุราการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะทุกวัน มากกว่าคนที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคอื่น ๆ นอกจากนี้ คนที่อาศัยอยู่ในภาคใต้จะมีแนวโน้มในการรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) ทุกวัน มากกว่าคนที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคอื่น ๆ อีกด้วย ในด้านของคนอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะทำกิจกรรมทางศาสนาทุกวันมากกว่าคนที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ยกเว้นในด้านของการตักบาตรพบว่า คนที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลจะมีแนวโน้มที่จะตักบาตรทุกวันมากกว่าคนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล

ในด้านของทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพบว่า คนที่เห็นว่าหลักคำสอนทางศาสนาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตจะมีแนวโน้มในการทำกิจกรรมทางศาสนาทุกวันมากกว่าคนที่เห็นว่าหลักคำสอนทางศาสนาเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นหรือเป็นสิ่งที่ไม่แน่ใจ ในขณะที่ด้านของการนำหลักคำสอนทางศาสนามาใช้ในการแก้ไขปัญหาชีวิตหรือปัญหาทางด้านการงานทุกครั้งจะมีแนวโน้มในการทำกิจกรรมทางศาสนาทุกวันมากกว่าคนที่ไม่ค่อยได้ใช้หลักคำสอนทางศาสนามาใช้ในการแก้ไขปัญหาชีวิตหรือปัญหาทางด้านการงาน นอกจากนี้ยังพบว่า คนที่เชื่อเกี่ยวกับหลักศาสนาจะมีแนวโน้มในการทำกิจกรรมทางศาสนาทุกวันมากกว่าคนที่ไม่เชื่อเกี่ยวกับหลักศาสนาอีกด้วย

ตารางที่ 4: ร้อยละการทำกิจกรรมทางศาสนา (ต่อ)

[illegible]

ที่ท่า: คำขอโดยผู้วิจัย ขอลอจากการสร้างสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

นอกจากนี้ จากตารางที่ 5 พบว่า เมื่อจำแนกในด้านต่าง ๆ ของลักษณะทั่วไปของข้อมูล กิจกรรมทางศาสนา และทัศนคติต่อศาสนา จะมีการบริจาคที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาจะมีการบริจาคมากกว่าการบริจาคเงินที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา โดยผู้หญิงจะมีแนวโน้มที่จะบริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับศาสนา มากกว่าผู้ชาย โดยที่เงินที่บริจาคจะสูงขึ้นตามอายุที่มากขึ้น และมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น โดยทั้งนี้ คนที่เป็นโสดจะมีแนวโน้มในการบริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับศาสนาต่ำที่สุด เมื่อจำแนกตามที่อยู่อาศัยพบว่า คนไทยในกรุงเทพมหานครจะมีแนวโน้มในการบริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับศาสนาสูงที่สุด (1,457 บาท) และต่ำสุดจะเป็นคนในภาคเหนือและภาคใต้ ตามลำดับ

นอกจากนี้ เมื่อจำแนกตามกิจกรรมทางศาสนาที่ทำพบว่า ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาต่าง ๆ บ่อยครั้ง (ทุกวัด) เช่น การสวดมนต์, ตักบาตร, ฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดูรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ, นั่งสมาธิ, บรรพชา, บวช จะมีระดับของการบริจาคเพื่อศาสนาสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาต่าง ๆ เลย

ตารางที่ 5: การบริจาคเงินที่เกี่ยวกับกิจทางศาสนา และที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา

ตัวแปร	บริจาคเงินที่เกี่ยวกับ กิจทางศาสนา	บริจาคเงินที่ไม่เกี่ยว กับศาสนา
ลักษณะทั่วไปของข้อมูล		
เพศ		
ชาย	893.04	756.73
หญิง	1,195.91	846.50
อายุ		
15 – 24 ปี	390.80	300.80
25 – 34 ปี	793.04	620.42
35 – 44 ปี	1,054.72	798.16
45 – 54 ปี	1,202.90	946.83
55 – 64 ปี	1,348.68	1,029.46
65 ปีขึ้นไป	1,211.84	880.28
ระดับการศึกษา		
ไม่เคยเรียน	1,040.60	561.15
ประถมศึกษา	934.56	670.83
มัธยมศึกษา	1,065.45	844.15
ปริญญาตรีสูงกว่า	1,633.19	1,604.65
สถานภาพสมรส		
โสด	688.61	551.68
สมรส	1,146.28	892.08
หย่า	1,187.11	797.70
อาชีพ		
ทหารและข้าราชการ	2,109.85	2,293.29
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่าง ๆ	1,021.23	833.85
พนักงานบริการ	1,394.82	947.90
เกษตรกรและประมง	879.76	671.44
ว่างงาน	985.33	723.16
ภูมิภาค		
กรุงเทพมหานคร	1,456.87	1,046.07
ภาคกลาง	1,147.54	845.18
ภาคเหนือ	957.95	801.81
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,013.19	811.82
ภาคใต้	965.27	652.33

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 5: การบริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางศาสนา และที่ไม่เกี่ยวข้องกับศาสนา (ต่อ)

ตัวแปร	บริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับ กิจกรรมทางศาสนา	บริจาคเงินที่ไม่เกี่ยว กับศาสนา
เขตการปกครอง		
ในเขตเทศบาล	1,154.35	874.48
นอกเขตเทศบาล	933.07	718.63
กิจกรรมทางศาสนา		
สวดมนต์		
ไม่เคย	629.42	451.26
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	1,081.96	829.19
ทุกวัน	1,741.91	1,246.63
ตักบาตร		
ไม่เคย	278.39	258.70
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	1,042.36	790.70
ทุกวัน	1,993.73	1,363.73
ฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดูรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ		
ไม่เคย	667.68	448.78
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	1,147.59	879.56
ทุกวัน	2,317.56	1,571.61
รักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ)		
ไม่เคย	886.11	594.43
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	1,167.35	929.65
ทุกวัน	1,559.12	1,211.90
ทำสมาธิ		
ไม่เคย	894.75	596.45
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	1,259.62	1,007.42
ทุกวัน	2,071.72	1,867.20
บรรพชา / อุปสมบท		
ไม่เคย	1,086.26	804.92
เคย	928.91	942.78
บวชศีลจาริณี / ชีพราหมณ์ / อุบาสก / อุบาสิกา		
ไม่เคย	1,051.08	775.35
เคย	1,508.71	1,280.91

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 5: การบริจาคเงินที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนา และที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา (ต่อ)

ตัวแปร	บริจาคเงินที่เกี่ยวกับ กิจกรรมทางศาสนา	บริจาคเงินที่ไม่เกี่ยวกับ ศาสนา
ทัศนคติต่อศาสนา		
ท่านเห็นว่าหลักคำสอนทางศาสนาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตหรือไม่		
จำเป็น	1,286.49	966.14
ไม่จำเป็น	686.39	544.48
ไม่แน่ใจ	568.86	357.46
ท่านประสบปัญหาชีวิตหรือปัญหาทางด้านการงาน ได้ใช้หลักคำสอนทางศาสนาเป็นแนวทางการแก้ปัญหาเหล่านั้นมากน้อยแค่ไหน		
ทุกครั้ง	1,851.51	1,440.15
แทบทุกครั้ง	1,325.56	1,012.43
เป็นบางครั้ง	1,026.60	744.26
น้อยครั้งมาก	731.93	504.8
ไม่มีปัญหาชีวิตหรือปัญหาการงาน	1,300.52	943.30
ท่านคิดว่าตนเองเชื่อตามหลักศาสนาในระดับใด		
ไม่เชื่อ	655.47	533.63
เชื่อ	1,292.86	969.02

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

อย่างไรก็ดี ในการวิเคราะห์ถึงกิจกรรมทางศาสนากับการบริจาคเงินที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและไม่เกี่ยวกับศาสนา ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเพียงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่วิเคราะห์เพียงแค้อยู่ละในการทำกิจกรรม และการบริจาคเงินด้านต่าง ๆ โดยเฉลี่ย ซึ่งยังไม่ได้ควบคุมตัวแปรในมิติต่าง ๆ โดยการทำการประมาณการทางเศรษฐมิติ ดังนั้นเพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น และทราบถึงความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนามากขึ้น รวมไปถึงทราบแนวโน้มในการบริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและไม่เกี่ยวข้องกันศาสนามากยิ่งขึ้น ซึ่งจะต้องทำการประมาณการทางเศรษฐมิติโดยจะขอเสนอในส่วนต่อไป

4. การประมาณการทางเศรษฐมิติ (Econometric estimates)

ในการประมาณการทางเศรษฐมิติในส่วนนี้ จะประมาณการถึงความน่าจะเป็นในด้านของกิจกรรมทางศาสนาต่อตัวแปรควบคุมในมิติต่าง ๆ โดยวิธีการของสมการ Probit รวมไปถึงหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยในการบริจาคเงินที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาและไม่เกี่ยวกับศาสนาโดยวิธีการของสมการ Tobit

จากตารางที่ 6 พบว่าคนที่เห็นว่าหลักคำสอนทางศาสนาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตจะมีความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนาเพิ่มขึ้น โดยในด้านการสวดมนต์ (ร้อยละ 15) การตักบาตร (ร้อยละ 5) การฟังเทศน์ ฟังธรรม ดูรายการธรรมะ อ่านหนังสือธรรมะ (ร้อยละ 13) การรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) (ร้อยละ 13) การทำสมาธิ (ร้อยละ 20) และการบวชศีลจาริณี ชีพราหมณ์ อุบาสก อุบาสิกา (ร้อยละ 4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับคนที่ไม่แน่ใจว่าหลักคำสอนทางศาสนาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิต

นอกจากนี้ ยังพบว่า คนที่ใช้หลักคำสอนทางศาสนาเป็นแนวทางการแก้ปัญหาชีวิตหรือปัญหาทางด้านการงานทุกครั้งจะมีความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนาเพิ่มขึ้น โดยในด้านการสวดมนต์ (ร้อยละ 6) การตักบาตร (ร้อยละ 1) การฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดูรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ (ร้อยละ 7) การรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) (ร้อยละ 23) การทำสมาธิ (ร้อยละ 19) การบรรพชา / อุปสมบท (ร้อยละ 2) และการบวชศีลจาริณี / ชีพราหมณ์ / อุบาสก / อุบาสิกา (ร้อยละ 4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับคนที่ไม่มีปัญหาชีวิตหรือปัญหาการงาน

ยิ่งไปกว่านั้นคนที่เชื่อตามหลักศาสนา จะมีความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนาเพิ่มขึ้น โดยในด้านการสวดมนต์ (ร้อยละ 18) การตักบาตร (ร้อยละ 7) การฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดูรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ (ร้อยละ 16) การรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) (ร้อยละ 18) การทำสมาธิ (ร้อยละ 19) การบรรพชา / อุปสมบท (ร้อยละ 0.3) และการบวชศีลจาริณี / ชีพราหมณ์ / อุบาสก / อุบาสิกา (ร้อยละ 1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับคนที่ไม่เชื่อตามหลักศาสนา

ในด้านของเพศพบว่า เพศหญิงจะมีความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนาเพิ่มขึ้น โดยในด้านการสวดมนต์ (ร้อยละ 8) การตักบาตร (ร้อยละ 4) การฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดูรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ (ร้อยละ 6) การรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) (ร้อยละ 4) การทำสมาธิ (ร้อยละ 5) และการบวชศีลจาริณี / ชีพราหมณ์ / อุบาสก / อุบาสิกา (ร้อยละ 4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับเพศชาย

นอกจากนี้ช่วงอายุที่แตกต่างกันยังส่งผลต่อการทำกิจกรรมทางศาสนาด้วย โดยผลการศึกษาพบว่า ช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไป มีความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนาเพิ่มขึ้น โดยในด้านการสวดมนต์ (ร้อยละ 12) การตักบาตร (ร้อยละ 0.8) การฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดูรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ (ร้อยละ 11) การรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) (ร้อยละ 14) การทำสมาธิ (ร้อยละ 15) และการบวชศีลจาริณี / ชีพราหมณ์ / อุบาสก อุบาสิกา (ร้อยละ 9) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงอายุ 15-24 ปี

ในขณะที่ด้านการศึกษาพบว่า คนที่จบระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าจะมีความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนาเพิ่มขึ้น โดยในด้านการสวดมนต์ (ร้อยละ 8) การตักบาตร (ร้อยละ 3) การฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดุรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ (ร้อยละ 6) การรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) (ร้อยละ 7) การทำสมาธิ (ร้อยละ 14) การบรรพชา / อุปสมบท (ร้อยละ 1) และการบวชศีลจาริณี / ชีพราหมณ์ / อุบาสก / อุบาสิกา (ร้อยละ 1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับคนที่ไม่เคยเรียน

นอกจากในด้านของสถานภาพสมรสพบว่า คนที่สมรสจะมีความน่าจะเป็นที่จะตักบาตรและฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดุรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 และ 2 ตามลำดับ ในขณะที่ความน่าจะเป็นในการทำสมาธิและบวชศีลจาริณี / ชีพราหมณ์ / อุบาสก / อุบาสิกาลดลง ร้อยละ 5 และ 1 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับคนที่โสด

นอกจากนี้คนที่ประกอบอาชีพทหารและข้าราชการ จะมีความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนาเพิ่มขึ้นโดยในด้านการสวดมนต์ (ร้อยละ 3) การฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดุรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ (ร้อยละ 4) การทำสมาธิ (ร้อยละ 5) และการบวชศีลจาริณี / ชีพราหมณ์ / อุบาสก / อุบาสิกา (ร้อยละ 2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับคนที่ไม่เคยเรียน

ในขณะที่ด้านภูมิภาคพบว่า คนที่อาศัยอยู่ในภาคกลางจะมีความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนา ลดลง โดยในด้านการฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดุรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ (ร้อยละ 3) การรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) (ร้อยละ 2) การทำสมาธิ (ร้อยละ 5) การบรรพชา / อุปสมบท (ร้อยละ 0.3) และการบวชศีลจาริณี / ชีพราหมณ์ / อุบาสก / อุบาสิกา (ร้อยละ 3) ในขณะที่ด้านการตักบาตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับคนที่อาศัยอยู่ในภาคใต้ นอกจากนี้คนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนา ลดลง โดยในด้านการฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดุรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ (ร้อยละ 2) การรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) (ร้อยละ 4) การทำสมาธิ (ร้อยละ 1) การบรรพชา / อุปสมบท (ร้อยละ 0.2) และการบวชศีลจาริณี / ชีพราหมณ์ / อุบาสก / อุบาสิกา (ร้อยละ 0.5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับคนที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล

ตารางที่ 6: ความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนา

ความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนา							
ตัวแปร	สวตมนต์	ตักบาตร	ฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดูรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ	รักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ)	ทำสมาธิ	บรรพชา / อุปสมบท	บวชศีลจาริณี / ชีพรามณ์ / อุบาสก / อุบาสิกา
ท่านเห็นว่าหลักคำสอนทางศาสนาเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตหรือไม่ (อ้างอิง: ไม่แน่ใจ)							
ไม่จำเป็น	0.0180 (0.0219)	-0.0040 (0.0092)	-0.0027 (0.0239)	0.0651* (0.0390)	0.1496*** (0.0459)	0.0247 (0.0158)	0.0794 (0.0672)
จำเป็น	0.1525*** (0.0265)	0.0580*** (0.0134)	0.1358*** (0.0256)	0.1322*** (0.0325)	0.2055*** (0.0331)	0.0002 (0.0039)	0.0454*** (0.0099)
ท่านประสบปัญหาชีวิตหรือปัญหาทางด้านการงาน ได้ใช้หลักคำสอนทางศาสนาเป็นแนวทางการแก้ปัญหาเหล่านั้นมากน้อยแค่ไหน (อ้างอิง: ไม่มีปัญหาชีวิตหรือปัญหาการงาน)							
ไม่เคยใช้หลักศาสนา	-0.1796*** (0.0331)	-0.0743*** (0.0197)	-0.1653*** (0.0321)	-0.2262*** (0.0357)	-0.2565*** (0.0327)	-0.0045 (0.0032)	-0.0449*** (0.0085)
น้อยครั้งมาก	-0.1131*** (0.0189)	-0.0379*** (0.0101)	-0.0805*** (0.0176)	-0.1656*** (0.0217)	-0.1767*** (0.0206)	0.0088 (0.0068)	-0.0345*** (0.0067)
เป็นบางครั้ง	-0.0079 (0.0113)	0.0042 (0.0048)	0.0041 (0.0110)	-0.0182 (0.0161)	-0.0282* (0.0167)	0.0102** (0.0044)	-0.0066 (0.0077)
แทบทุกครั้ง	0.0751*** (0.0103)	0.0248*** (0.0044)	0.0820*** (0.0100)	0.1545*** (0.0153)	0.1419*** (0.0164)	0.0122** (0.0049)	0.0297*** (0.0086)
ทุกครั้ง	0.0681*** (0.0096)	0.0147*** (0.0041)	0.0766*** (0.0090)	0.2325*** (0.0136)	0.1905*** (0.0168)	0.0219** (0.0088)	0.0421*** (0.0110)
ท่านคิดว่าตนเองเชื่อตามหลักศาสนาในระดับใด (อ้างอิง: ไม่เชื่อ)							
เชื่อ	0.1899*** (0.0164)	0.0708*** (0.0094)	0.1635*** (0.0159)	0.1809*** (0.0185)	0.1970*** (0.0179)	0.0039*** (0.0015)	0.0153* (0.0083)
เพศ (อ้างอิง: เพศชาย)							
เพศหญิง	0.0851*** (0.0051)	0.0461*** (0.0029)	0.0649*** (0.0050)	0.0443*** (0.0068)	0.0580*** (0.0069)	-0.0457*** (0.0024)	0.0478*** (0.0029)
อายุ (อ้างอิง: 15 – 24 ปี)							
25 – 34 ปี	-0.0294** (0.0124)	-0.0160** (0.0067)	-0.0210* (0.0118)	0.0020 (0.0177)	-0.0448** (0.0185)	0.0063 (0.0039)	0.0118 (0.0118)

หมายเหตุ: *, **, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ที่ร้อยละ 0.1, 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ ค่าในวงเล็บคือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard error)

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 6: ความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนา (ต่อ)

ตัวแปร	ความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนา						
	สวดมนต์	ตักบาตร	ฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดูรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ	รักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ)	ทำสมาธิ	บรรพชา / อุปสมบท	บวชศีลจาริณี / ชีพรามณ์ / อุบาสก / อุบาสิกา
35 – 44 ปี	0.0213** (0.0103)	-0.0034 (0.0053)	0.0207** (0.0100)	0.0214 (0.0168)	0.0129 (0.0178)	0.0031 (0.0031)	0.0284** (0.0122)
45 – 54 ปี	0.0614*** (0.0092)	0.0077* (0.0046)	0.0761*** (0.0086)	0.0684*** (0.0162)	0.0738*** (0.0174)	0.0044 (0.0031)	0.0456*** (0.0126)
55 – 64 ปี	0.0914*** (0.0084)	0.0143*** (0.0042)	0.0900*** (0.0082)	0.1021*** (0.0159)	0.1130*** (0.0173)	0.0046 (0.0032)	0.0795*** (0.0146)
65 ปีขึ้นไป	0.1211*** (0.0076)	0.0087* (0.0045)	0.1178*** (0.0075)	0.1459*** (0.0157)	0.1549*** (0.0173)	0.0053 (0.0034)	0.0919*** (0.0156)
ระดับการศึกษา (อ้างอิง: ไม่เคยเรียน)							
ประถมศึกษา	0.0284*** (0.0075)	0.0217*** (0.0034)	0.0251*** (0.0075)	-0.0187* (0.0101)	0.0137 (0.0103)	0.0083*** (0.0017)	-0.0079* (0.0042)
มัธยมศึกษา	0.0493*** (0.0076)	0.0282*** (0.0023)	0.0452*** (0.0076)	0.0055 (0.0128)	0.0576*** (0.0131)	0.0096*** (0.0036)	0.0065 (0.0061)
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	0.0851*** (0.0068)	0.0328*** (0.0020)	0.0687*** (0.0073)	0.0703*** (0.0134)	0.1496*** (0.0137)	0.0155*** (0.0050)	0.0160** (0.0070)
สถานภาพสมรส (อ้างอิง: โสด)							
สมรส	-0.0083 (0.0071)	0.0168*** (0.0037)	0.0271*** (0.0072)	-0.0106 (0.0106)	-0.0576*** (0.0110)	-0.0007 (0.0014)	-0.0106** (0.0054)
หย่า	-0.0049 (0.0091)	0.0047 (0.0037)	0.0174** (0.0083)	0.0147 (0.0127)	-0.0398*** (0.0131)	0.0005 (0.0018)	0.0026 (0.0059)
อาชีพ (อ้างอิง: ว่างาน)							
ทหารและ ข้าราชการ	0.0371** (0.0145)	0.0098 (0.0060)	0.0474*** (0.0137)	0.0167 (0.0235)	0.0517** (0.0241)	0.0016 (0.0030)	0.0253* (0.0134)
ผู้ประกอบการ	0.0069 (0.0069)	0.0159*** (0.0026)	-0.0057 (0.0070)	-0.0159 (0.0100)	-0.0287*** (0.0102)	0.0023 (0.0016)	0.0062 (0.0048)
พนักงาน	0.0058 (0.0073)	0.0238*** (0.0024)	-0.0103 (0.0075)	-0.0113 (0.0104)	-0.0201* (0.0106)	0.0013 (0.0017)	-0.0017 (0.0047)
เกษตและ ประมง	0.0240*** (0.0065)	0.0251*** (0.0024)	0.0349*** (0.0064)	-0.0176* (0.0095)	-0.0009 (0.0096)	0.0009 (0.0014)	0.0132*** (0.0043)

หมายเหตุ: *, **, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ที่ร้อยละ 0.1, 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ ค่าในวงเล็บคือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard error)

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 6: ความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนา (ต่อ)

ความน่าจะเป็นในการทำกิจกรรมทางศาสนา							
ตัวแปร	สวดมนต์	ตักบาตร	ฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ตูรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ	รักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ)	ทำสมาธิ	บรรพชา / อุปสมบท	บวชศีลจาริณี / ชีพรามณ์ / อุปาสก / อุบาสิกา
ภูมิภาค (อ้างอิง: ภาคใต้)							
กรุงเทพมหานคร	-0.0569*** (0.0144)	0.0238*** (0.0026)	-0.0609*** (0.0140)	0.0203 (0.0173)	0.0036 (0.0178)	-0.0033** (0.0015)	0.0130 (0.0111)
ภาคกลาง	-0.0105 (0.0078)	0.0255*** (0.0025)	-0.0316*** (0.0080)	-0.0290*** (0.0109)	-0.0558*** (0.0109)	-0.0031*** (0.0012)	0.0397*** (0.0071)
ภาคเหนือ	-0.0200** (0.0081)	0.0204*** (0.0026)	0.0111 (0.0076)	-0.0595*** (0.0111)	0.0239** (0.0111)	-0.0040*** (0.0012)	0.0140** (0.0066)
ภาคตะวันออก	0.0094 (0.0077)	0.0222*** (0.0026)	0.0222*** (0.0074)	0.0071 (0.0109)	0.0993*** (0.0109)	0.0004 (0.0014)	0.1358*** (0.0095)
เขตการปกครอง (อ้างอิง: นอกเขตเทศบาล)							
ในเขตเทศบาล	0.0079 (0.0048)	0.0031 (0.0023)	-0.0224*** (0.0047)	-0.0422*** (0.0067)	-0.0124* (0.0069)	-0.0023** (0.0009)	-0.0058* (0.0029)
จำนวนข้อมูล	25,807	25,806	25,807	25,760	25,801	25,724	25,801

หมายเหตุ: *, **, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ที่ร้อยละ 0.1, 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ ค่าในวงเล็บคือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard error)

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตารางที่ 7 เป็นการศึกษาถึงการบริจาคนที่เกี่ยวกับกิจทางศาสนา และที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา โดยในด้านที่เกี่ยวกับกิจทางศาสนาพบว่า คนที่ทำกิจกรรมทางศาสนาทุกวันจะบริจาคเงินที่เกี่ยวกับกิจทางศาสนามากกว่าคนที่ไม่เคยทำกิจกรรมทางศาสนา โดยในด้านของการสวดมนต์ (ร้อยละ 29) การตักบาตร (ร้อยละ 60) และการฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ตูรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ (ร้อยละ 22) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับด้านของการบริจาคเงินที่ไม่เกี่ยวกับศาสนาพบว่า คนที่ทำกิจกรรมทางศาสนาทุกวันจะบริจาคเงินที่ไม่เกี่ยวกับกิจทางศาสนามากกว่าคนที่ไม่เคยทำกิจกรรมทางศาสนา โดยในด้านของการสวดมนต์ (ร้อยละ 17) การตักบาตร (ร้อยละ 36) การฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ตูรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ (ร้อยละ 16) การรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) (ร้อยละ 14) และการทำสมาธิ (ร้อยละ 26) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ คนที่ใช้หลักคำสอนทางศาสนาเป็นแนวทางการแก้ปัญหาชีวิตหรือปัญหาทางด้านการงานทุกครั้ง จะบริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจทางศาสนาและไม่เกี่ยวกับศาสนามากกว่าคนที่ไม่มีปัญหาชีวิตหรือปัญหาการงาน ร้อยละ 16 และ 22 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยิ่งไปกว่านั้น ยังพบว่า คนที่เชื่อตามหลักศาสนาจะบริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจทางศาสนาและไม่เกี่ยวกับศาสนามากกว่าคนที่ไม่เชื่อตามหลักศาสนามาร้อยละ 25 และ 21 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกด้วย

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานศึกษาของ Ranganathan and Henley (2008) ที่กล่าวว่าปัจจัยที่กำหนดความตั้งใจในการบริจาคเพื่อการกุศล ก็คือศาสนา โดยศาสนาเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดทัศนคติที่มีต่อการช่วยเหลือผู้อื่น ทัศนคติต่อองค์กรการกุศล และความตั้งใจในการบริจาค ซึ่งคนที่เคร่งในศาสนาจะเห็นแก่ผู้อื่นจะมีทัศนคติเชิงบวกต่อองค์กรการกุศล

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า เพศหญิงจะบริจาคเงินที่เกี่ยวกับกิจศาสนามากกว่าเพศชายอยู่ที่ร้อยละ 13 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่การบริจาคเงินที่ไม่เกี่ยวกับศาสนาพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านของช่วงอายุ พบว่า คนที่อายุช่วง 55-64 ปี จะบริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจทางศาสนาและไม่เกี่ยวกับศาสนามากกว่าคนที่อายุช่วง 15-24 ปี อยู่ร้อยละ 55 และ 56 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในด้านของระดับการศึกษาพบว่า คนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า จะบริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจทางศาสนาและไม่เกี่ยวกับศาสนามากกว่าคนที่ไม่เคยเรียน อยู่ร้อยละ 48 และ 84 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามในด้านของสถานภาพสมรสพบว่า คนที่สมรสจะบริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจทางศาสนาและไม่เกี่ยวกับศาสนามากกว่าคนที่โสด อยู่ร้อยละ 17 และ 13 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยิ่งไปกว่านั้น คนที่ประกอบอาชีพทหารและข้าราชการจะบริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจทางศาสนาและไม่เกี่ยวกับศาสนามากกว่าคนที่ว่างงาน อยู่ร้อยละ 37 และ 55 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อวิเคราะห์ตามภูมิภาคยังพบว่า คนที่อาศัยอยู่ที่กรุงเทพมหานครจะบริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจทางศาสนาและไม่เกี่ยวกับศาสนามากกว่าคนที่อาศัยอยู่ในภาคใต้ อยู่ร้อยละ 17 และ 26 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และคนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลจะบริจาคเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจทางศาสนาและไม่เกี่ยวกับศาสนามากกว่าคนที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล อยู่ร้อยละ 6 และ 4 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกด้วย

ตารางที่ 7: ร้อยละและปริมาณเงินในการบริจาคเงินที่เกี่ยวกับกิจทางศาสนา และที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา

ตัวแปร	เกี่ยวกับกิจทางศาสนา	ที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา	เกี่ยวกับกิจทางศาสนา	ที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา
สวดมนต์ (อ้างอิง: ไม่เคย)				
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	0.116*** (0.022)	0.107*** (0.021)	126.820*** (47.505)	50.714 (44.861)
ทุกวัน	0.291*** (0.028)	0.177*** (0.026)	399.321*** (60.308)	114.002** (56.979)
ตักบาตร (อ้างอิง: ไม่เคย)				
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	0.282*** (0.042)	0.154*** (0.039)	447.578*** (74.541)	131.593* (70.359)
ทุกวัน	0.602*** (0.047)	0.360*** (0.044)	1,006.202*** (86.651)	396.516*** (81.820)
ฟังเทศน์ / ฟังธรรม / ดูรายการธรรมะ / อ่านหนังสือธรรมะ (อ้างอิง: ไม่เคย)				
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	0.086*** (0.022)	0.069*** (0.021)	66.058 (47.736)	66.576 (45.120)
ทุกวัน	0.221*** (0.043)	0.165*** (0.040)	549.564*** (93.231)	143.494 (88.166)
รักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) (อ้างอิง: ไม่เคย)				
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	-0.019 (0.017)	0.047*** (0.016)	-43.776 (36.372)	67.103* (34.340)
ทุกวัน	0.003 (0.025)	0.141*** (0.023)	82.391 (53.207)	161.873*** (50.369)
ทำสมาธิ (อ้างอิง: ไม่เคย)				
เฉพาะบางวัน / วันสำคัญทางศาสนา	0.005 (0.017)	0.091*** (0.016)	-16.601 (36.555)	143.132*** (34.528)
ทุกวัน	0.036 (0.040)	0.265*** (0.036)	258.950*** (86.323)	854.072*** (81.694)
บรรพชา / อุปสมบท (อ้างอิง: ไม่เคย)				
เคย	-0.219*** (0.049)	0.100** (0.045)	-283.493*** (104.483)	4.265 (98.677)
บวชศีลจาริณี / ซีพราหมณ์ / อุบาสก / อุบาสิกา (อ้างอิง: ไม่เคย)				
เคย	-0.123*** (0.026)	-0.013 (0.024)	-40.231 (57.547)	66.429 (54.316)

หมายเหตุ: *, **, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ที่ร้อยละ 0.1, 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ ค่าในวงเล็บคือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard error)

ที่มา : คำนวณโดยผู้วิจัย ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 7: ร้อยละและปริมาณเงินในการบริจาคเงินที่เกี่ยวกับกิจทางศาสนา และที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา (ต่อ)

ตัวแปร	เกี่ยวกับกิจทางศาสนา	ที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา	เกี่ยวกับกิจทางศาสนา	ที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา
ท่านเห็นว่าหลักคำสอนทางศาสนาเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตหรือไม่ (อ้างอิง: ไม่แน่ใจ)				
ไม่จำเป็น	-0.034 (0.101)	0.046 (0.097)	6.176 (191.113)	55.593 (180.600)
จำเป็น	0.103 (0.076)	0.108 (0.076)	118.715 (145.829)	126.851 (137.853)
ท่านประสบปัญหาชีวิตหรือปัญหาทางด้านการงาน ได้ใช้หลักคำสอนทางศาสนาเป็นแนวทางการแก้ปัญหาเหล่านั้นมากน้อยแค่ไหน (อ้างอิง: ไม่มีปัญหาชีวิตหรือปัญหาการงาน)				
ไม่เคยใช้หลักศาสนา	-0.102 (0.084)	0.015 (0.080)	-100.039 (163.109)	-171.860 (153.907)
น้อยครั้งมาก	-0.237*** (0.049)	-0.157*** (0.046)	-267.547*** (102.090)	-232.301** (96.376)
เป็นบางครั้ง	-0.158*** (0.037)	-0.079** (0.035)	-188.321** (78.632)	-167.571** (74.199)
แทบทุกครั้ง	-0.008 (0.037)	0.069** (0.034)	-54.921 (78.831)	-33.014 (74.381)
ทุกครั้ง	0.160*** (0.039)	0.221*** (0.037)	379.158*** (84.100)	272.052*** (79.410)
ท่านคิดว่าตนเองเชื่อตามหลักศาสนาในระดับใด (อ้างอิง: ไม่เชื่อ)				
เชื่อ	0.253*** (0.042)	0.210*** (0.040)	190.502** (84.514)	46.437 (79.918)
เพศ (อ้างอิง: เพศชาย)				
เพศหญิง	0.135*** (0.015)	0.003 (0.014)	112.556*** (33.104)	-65.120** (31.278)
อายุ (อ้างอิง: 15 – 24 ปี)				
25 – 34 ปี	0.281*** (0.041)	0.273*** (0.038)	223.539*** (84.595)	113.054 (79.917)
35 – 44 ปี	0.441*** (0.039)	0.398*** (0.037)	461.717*** (81.296)	288.797*** (76.810)
45 – 54 ปี	0.536*** (0.038)	0.527*** (0.036)	610.590*** (80.173)	457.338*** (75.743)

หมายเหตุ: *, **, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ที่ร้อยละ 0.1, 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ ค่าในวงเล็บคือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard error)

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 7: ร้อยละและปริมาณเงินในการบริจาคเงินที่เกี่ยวกับกิจทางศาสนา และที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา (ต่อ)

ตัวแปร	เกี่ยวกับกิจทางศาสนา	ที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา	เกี่ยวกับกิจทางศาสนา	ที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา
อายุ (อ้างอิง: 15 – 24 ปี)				
55 – 64 ปี	0.555*** (0.039)	0.566*** (0.036)	692.278*** (80.578)	535.160*** (76.131)
65 ปีขึ้นไป	0.518*** (0.040)	0.537*** (0.037)	549.923*** (82.757)	495.922*** (78.191)
ระดับการศึกษา (อ้างอิง: ไม่เคยเรียน)				
ประถมศึกษา	0.056** (0.022)	0.274*** (0.021)	12.488 (47.440)	224.368*** (44.796)
มัธยมศึกษา	0.214*** (0.028)	0.513*** (0.026)	274.157*** (60.652)	571.205*** (57.278)
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	0.480*** (0.031)	0.843*** (0.028)	624.698*** (65.932)	1,240.604*** (62.290)
สถานภาพสมรส (อ้างอิง: โสด)				
สมรส	0.176*** (0.024)	0.134*** (0.022)	146.011*** (50.345)	110.831** (47.554)
หย่า	0.095*** (0.028)	0.031 (0.026)	35.063 (60.124)	-31.351 (56.799)
อาชีพ (อ้างอิง: ว่างาน)				
ทหารและข้าราชการ	0.375*** (0.051)	0.550*** (0.046)	882.816*** (112.006)	1,322.654*** (105.784)
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่าง ๆ	0.119*** (0.022)	0.102*** (0.020)	56.905 (47.096)	82.144* (44.500)
พนักงานบริการ	0.237*** (0.023)	0.234*** (0.021)	366.650*** (49.111)	173.017*** (46.383)
เกษตรและประมง	-0.035* (0.021)	0.012 (0.019)	-88.992** (44.678)	4.623 (42.193)
ภูมิภาค (อ้างอิง: ภาคใต้)				
กรุงเทพมหานคร	0.176*** (0.038)	0.268*** (0.036)	234.163*** (82.703)	115.230 (78.035)
ภาคกลาง	0.055** (0.024)	0.210*** (0.022)	9.833 (50.963)	226.496*** (48.084)

หมายเหตุ: *, **, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ที่ร้อยละ 0.1, 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ ค่าในวงเล็บคือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard error)

ที่มา : คำนวณโดยผู้วิจัย ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 7: ร้อยละและปริมาณเงินในการบริจาคเงินที่เกี่ยวกับกิจทางศาสนา และที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา (ต่อ)

ตัวแปร	เกี่ยวกับกิจทางศาสนา	ที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา	เกี่ยวกับกิจทางศาสนา	ที่ไม่เกี่ยวกับศาสนา
ภูมิภาค (อ้างอิง: ภาคใต้)				
ภาคเหนือ	-0.287*** (0.024)	0.047** (0.022)	-266.607*** (51.633)	114.034** (48.783)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-0.128*** (0.024)	0.205*** (0.023)	-118.884** (51.915)	153.370*** (48.991)
เขตการปกครอง (อ้างอิง: นอกเขตเทศบาล)				
ในเขตเทศบาล	0.063*** (0.015)	0.041*** (0.014)	93.954*** (31.658)	9.432 (29.901)
ค่าคงที่	4.925*** (0.103)	4.457*** (0.100)	-509.372*** (196.830)	-610.136*** (185.704)
จำนวนข้อมูล	24,263	21,946	25,435	25,381

หมายเหตุ: *, **, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ที่ร้อยละ 0.1, 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ ค่าในวงเล็บคือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard error)

ที่มา : คำนวณโดยผู้วิจัย ข้อมูลจากการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2561 โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

บรรณานุกรม

- Benjamin, D.J., Choi, J.J. & Fisher, G. (2016). Religious Identity and Economic Behavior. *The Review of Economics and Statistics*, 98(4), 617-637.
- Degasperi, N.C. & Mainardes, E.W. (2017). What Motivates Money Donation? A Study on External Motivators. *Revista de Administração*, 52(4), 363-373.
- Kashif, M. & De Run, E.C. (2015). Money Donations Intentions Among Muslim Donors: An Extended Theory of Planned Behavior Model. *International Journal of Nonprofit and Voluntary Sector Marketing*, 20(1), 84-96.
- Iannaccone, L.R. (1998). Introduction to the Economics of Religion. *Journal of Economic Literature*, 36(3), 1465-1496.
- Mccleary, R.M. (2007). Salvation, Damnation, and Economic Incentives. *Journal of Contemporary Religion*, 22(1), 49-74.
- Ranganathan, S.K. & Henley, W.H. (2008). Determinants of Charitable Donation Intentions: A Structural Equation Model. *International Journal of Nonprofit and Voluntary Sector Marketing*, 13(1), 1-11.
- Yao, K. & Guillén, M.F. (2015). Who Gives? The Determinants of Charitable Giving, Volunteering, and Their Relationship. *Wharton School Working Paper*. Retrieved from <https://core.ac.uk/reader/76387436>.
- Zubairi, F.H. & Siddiqui, D.A. (2019). Factors Influencing Donation Behavior: The Role of Seasonal Effects. *SSRN Electronic Journal*, Retrieved from <https://ssrn.com/abstract=3444113> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3444113>.